

ΕΚ ΠΕΠΟΙΩΣΕΩΣ

Του Πέτρου Παπαπολυβίου*

Χριστόδουλος Βενιαμίν (1922-2016)

Απέβωσε αυτή τη βδομάδα και ετάφη χθες ο Χριστόδουλος Βενιαμίν, λίγες μέρες πριν κλείσει τα 94 του χρόνια. Γεννημένος τον Νοέμβριο του 1922 στην Κάτω Μονή, ο Βενιαμίν τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο στο Φτερικουδί και συνέχισε τις σπουδές του στη Σχολή Σαμουήλ, από όπου αποφοίτησε με άριστα, το καλοκαίρι του 1940. Έχοντας δίψα για μάθηση, διάβαζε καθημερινά, για έναν περίπου χρόνο, στη Βιβλιοθήκη Φανερωμένης ελληνικά και ξένα λογοτεχνία, αφού ένιωθε ότι είχε ελλείψεις στην κλασική παιδεία. Τον Μάιο του 1942 προσλήφθηκε ως προσωρινός γραφέας στην Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας. Στη Δημόσια Υπηρεσία μονιμοποιήθηκε το 1948 και υπηρέτησε στην Αρχιγραμματεία και σε πολλά άλλα κυβερνητικά τμήματα. Το 1955-1957 πήρε άδεια χωρίς απολαβές και σπούδασε Νομικά στο Λονδίνο. Εξαιτίας των πενιχρών οικονομικών του δυνατοτήτων κατάφερε να συμπληρώσει τις φοιτητικές του υποχρεώσεις και τα μαθήματά του μέσα σε 13 μόλις μήνες.

Κατά το 1960-1968, στα πρώτα οκτώ χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας, υπηρέτησε ως έπαρχος Λεμεσού. Ανήκε στην ομάδα των δημοσίων υπαλλήλων που ανέλαβαν νευραλγικά διοικητικά καθήκοντα στο νέο κράτος, έχοντας ανδρωθεί με την αποικιακή γραφειοκρατική παράδοση, από την οποία κληρονόμησαν την προσίλωση στην τήρηση του νόμου, τη χρηστή διοίκηση και την αυστηρότητα στη διαχείριση του δημόσιου χρήματος. Στη Λεμεσό, πέρα από το σημαντικό έργο που επέλεσε, απέκτησε εκλεκτούς φίλους. Πέτυχε να αποφευχθούν σοβαρά διακοινοτικά επεισόδια στην πόλη της Λεμεσού κατά το 1963-1964 και απέτρεψε τη δημιουργία διαχωριστικής ζώνης - τουρκοκυπριακού θύλακα στην περιοχή του λιμανιού. Το 1968-1974 υπηρέτησε ως γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών. Δημιούργησε και διατηρούσε σταθερές φιλικές σχέσεις με το προσωπικό των πρεσβειών όλων των Μεγάλων Δυνάμεων στην Κύπρο, τη στρατιωτική διοίκηση των βρετανικών βάσεων και του αποσπάσματος της Ειρηνευτικής Δύναμης των Ηνωμένων Εθνών στο νησί μας, αλλά και με τις κυβερνήσεις των γειτονικών χωρών, ειδικά της Συρίας και της Αιγύπτου.

Μετά τα τραγικά γεγονότα του καλοκαιριού του 1974, διορίστηκε από τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, τον Ιανουάριο του 1975, υπουργός Εσωτερικών και Αμύνης. Παρέμεινε στην ίδια θέση και επί προεδρίας Σπύρου Κυπριανού, μέχρι τις αρχές του 1985. Στο Υπουργείο Εσωτερικών θήτευσε και κατά την πενταετία της διακυβέρνησης Βασιλείου (1988-1993). Με τη δεκαπενταετή του υπουργική θητεία, υπήρξε ένας από τους μακροβιότερους υπουργούς της Κυπριακής Δημοκρατίας. Από όσα πέτυχε στο υπουργείο του, ο ίδιος τόνιζε την τπάνια προσπάθεια στέγασης των χιλιάδων προσφύγων στα πρώτα χρόνια μετά την τουρκική εισβολή. Αργότερα αποδέχθηκε την πρόταση του ΑΚΕΛ και κατέληξε ως συνεργαζόμενος στο ψηφοδέλπίο του στην εκλογική περιφέρεια Λεμεσού, όπου εκλέχθηκε βουλευτής την περίοδο 1997-2001. Αφιέρωσε μεγάλο μέρος από τα επόμενα χρόνια της ζωής του στη συγγραφή των Απομνημονευμάτων του, ως ένα είδος απολογισμού και μαρτυρίας για τις επόμενες γενιές. Ο πρώτος τόμος εκδόθηκε το 2008 («Τα δύσκολα χρόνια. Αναμνήσεις μιας ζωής», εκδόσεις Επιφανίου) και ο δεύτερος τόμος, εξίσου ογκώδης, για την περίοδο 1977-2001 είχε ολοκληρωθεί εδώ και πολύ καιρό, όμως δίσταζε να δώσει την τελική εντολή για το τυπωθήτω.

Η συγγραφή των Απομνημονευμάτων του, μου έδωσε την ευκαιρία να τον γνωρίσω προσωπικά και να συνδεθούμε φιλικά τα τελευταία δέκα χρόνια, σε μια σπάνια ευκαιρία κατανόησης των ανθρώπων που ανέλαβαν ως διοικητικοί και πολιτικοί προϊστάμενοι υψηλά καθήκοντα στο νέο κράτος που δημιουργήθηκε το 1960. Ο Χρ. Βενιαμίν ήταν άνθρωπος με δυναμική προσωπικότητα, επίμονος, εργατικός και συστηματικός, με άποψη και έντονη συμμετοχή στη διαμόρφωση της εσωτερικής πολιτικής ζωής του τόπου στις δεκαετίες 1970-1990, όταν υπήρξε ένας από τους πιο ισχυρούς ανθρώπους της Κύπρου. Η σοφία και οι γνώσεις που απέκτησε στη μακρά του πολιτική και προσωπική διαδρομή, του επέτρεψαν να ζήσει αθόρυβα και με ξεχωριστή αξιοπρέπεια και στο περιθώριο του πολιτικού βίου, μια ενουνεϊδίτη στάση ζωής που δεν συναντάται συχνά στην Κύπρο.